

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 329 / 25.08.2025

AVIZ
referitor la proiectul de
Lege privind plata pensiilor private

Analizând proiectul de **Lege privind plata pensiilor private**, transmis de Secretariatul General al Guvernului, cu adresa nr. 157 din 21.08.2025 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D619/21.08.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect, potrivit **Expunerii de motive**, stabilirea unor „reguli privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor private, prin stabilirea criteriilor de autorizare-avizare a entităților care alcătuiesc acest sistem, a principiilor prudențiale și cerințelor de funcționare aplicabile acestor entități”, astfel încât „plata pensiilor private se va realiza prin intermediul unor fonduri special constituite în acest scop, denumite *fonduri de plată a pensiilor private*”.

Astfel, aceste fonduri de plată vor fi administrate de către societăți specializate, denumite furnizori de pensii private, autorizați de Autoritatea de Supraveghere Financiară (A.S.F.).

Totodată, prin prezentul proiect se stabilește suma minimă necesară pentru dobândirea unei pensii private, respectiv pentru transferul activului personal al participantului către un fond de plată.

Conform proiectului, fondurile de plată a pensiilor private vor fi de două tipuri: fondurile de plată a pensiilor de tip retragere programată, care vor funcționa pe bază de conturi individuale și vor oferi pensii plătite pentru o perioadă limitată de timp, precum și fonduri de plată a

pensiilor viagere, fonduri care vor oferi pensii ce se vor plăti pe întreaga durată de viață a membrului sau supraviețuitorului, în cazul pensiei viagere cu componentă de supraviețuitor.

În plus, proiectul reglementează principiul individualizării răspunderii, cu prevederi referitoare la sancțiuni, sub forma contravențiilor și a infracțiunilor, care sunt eficace, proporționale, cu efect de descurajare și care se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, prin proiect se dispune faptul că furnizorul de pensii private, depozitarul și auditorul financiar răspund față de membri, supraviețuitori, beneficiari sau moștenitori, după caz, pentru prejudiciile cauzate prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor care le revin, cu excepția cazurilor de forță majoră.

2. Prin obiectul de reglementare, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) și p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că la Consiliul Legislativ a fost transmis spre avizare un proiect de *Lege privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor private*, transmis de Secretariatul General al Guvernului nr. 231/28.10.2016, pentru care a fost emis avizul favorabil cu observații și propuneri nr. 1076/01.11.2016, proiect care nu s-a concretizat legislativ.

Menționăm că prezentul proiect de lege reprezintă forma refăcută și îmbunătățită a *proiectului de Lege privind plata pensiilor private*, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 148/05.08.2025, pentru care Consiliul Legislativ a emis avizul favorabil cu observații și propuneri nr. 558/07.08.2025, din care s-a preluat o parte a observațiilor și propunerilor formulate în avizul menționat *supra*.

5. Precizăm că, în prezent, în legislația națională este implementat sistemul pensiilor administrate privat, a pensiilor private și a pensiilor ocupaționale, sistem reglementat prin Legea nr. 411/2004 privind pensiile administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Pilonul I), prin Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu

modificările și completările ulterioare (Pilonul II), și prin Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează exclusiv faza de acumulare, în care participantul plătește contribuții, acumulează activ în contul personal și primește doar o plată unică sau plăți eşalonate timp de maximum cinci ani, dar numai la cerere și fără un mecanism standardizat.

Totodată, acest sistem actual este reglementat și de legislația secundară, prin norme emise de A.S.F.

Potrivit proiectului de lege, modul de funcționare a acestor fonduri se va baza pe o separare față de faza de acumulare, iar participantul care va îndeplini condițiile de pensionare va putea opta pentru un fond de plată fără comisioane de transfer și fără penalități, alegând furnizorul dorit.

6. Referitor la **titlul** proiectului, semnalăm că acesta nu reflectă obiectul reglementării, în sensul că prevede „*plata pensiilor private*”, iar la **art. 1** din proiect – *Obiectul de reglementare*, se dispune că prezenta lege reglementează:

„a) *autorizarea, organizarea, funcționarea, supravegherea și controlul furnizorilor de pensii private și a fondurilor de plată a pensiilor private;*

b) *avizarea, funcționarea, supravegherea și controlul instituțiilor de credit pentru desfășurarea activității de depozitare și de custodie a activelor fondurilor de plată a pensiilor private precum și a activelor furnizorilor de pensii private destinate acoperirii provizionului tehnic;*

c) *avizarea auditorilor financiari, pentru activitatea desfășurată în calitate de auditor al furnizorilor de pensii private și a fondurilor de plată a pensiilor private;*

d) *avizarea/autorizarea, funcționarea, supravegherea și controlul agenților de marketing”.*

Menționăm că **temeiul** pentru adoptarea prezentului proiect de lege este reprezentat de **art. 154 din Legea nr. 411/2004**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care dispune faptul că „**Organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor reglementate și supravegheate de A.S.F. se stabilesc prin lege specială, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi**”.

Prin urmare, în considerarea observațiilor de mai sus, este necesară revederea și reformularea corespunzătoare a **titlului**, pentru a evidenția corect și complet obiectul reglementării, întrucât plata pensiei private este doar o parte a mecanismului referitor la organizarea și funcționarea fondurilor prin care se va efectua această plată.

7. La **art. 3 alin. (1) pct. 15**, referitor la definiția expresiei *„contract de plată a pensiei private”*, în primul rând, semnalăm că expresia propusă nu este corectă din punct de vedere juridic, deoarece, potrivit art. 1469 alin. (2) din Codul civil, plata nu constă doar în remiterea unei sume de bani, ci și în **executarea oricărei alte prestații** care constituie obiectul însuși al obligației.

În al doilea rând, precizăm că, din modul în care este formulat textul, nu reiese cu claritate obiectul contractului, dat fiind că se referă la „garantarea” plății pensiei (deci, nu la plata pensiei) și la manifestarea acordului de voință „de a fi parte la contractul de societate, respectiv la fondul de plată a pensiilor private”, această din urmă sintagmă fiind, de asemenea, greșită, deoarece o persoană nu poate fi parte la un fond de plată a pensiilor, ci participant.

În consecință, sunt necesare revederea și reformularea expresiei și a definiției propuse.

La **pct. 18**, pentru o informare completă, recomandăm ca după titlul Legii nr. 187/2011 să fie inserată sintagma **„cu modificările și completările ulterioare”**.

La **pct. 20**, pentru realizarea acordului gramatical, sintagma „denumit în continuare Codul civil” se va reda sub forma **„denumită în continuare Codul civil”**, deoarece se referă la termenul de „Lege”.

La **pct. 23**, semnalăm că achiesăm la punctul de vedere al Ministerului Justiției, transmis prin Adresa nr. 3/49654/2025/30.07.2025, în sensul că nu se înțelege de câte ori și potrivit cărui act normativ este realizată autorizarea furnizorilor de pensii private, având în vedere formularea din proiect, care se referă la *„a căror autorizare este în vigoare”* și *„care sunt autorizate de către ASF în conformitate cu prevederile prezentei legi”*, textul neputând determina cu precizie și fără echivoc regimul juridic aplicabil furnizorilor de pensii private.

Se impune, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare a definiției, în funcție de intenția de reglementare.

La **pct. 24 lit. b)**, menționăm că utilizarea exemplului prin folosirea adverbului „precum” în cadrul unei dispoziții nu este conformă normelor de tehnică legislativă, în condițiile în care partea finală a normei consacră o excepție de la instrumentele pieței monetare.

Este necesară, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

La **pct. 24 lit. c)**, este de analizat dacă norma de trimitere la „art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32 2012” nu ar

trebui să se refere și la **lit. b)** a respectivului alineat, întrucât titlurile de participare sunt definite la această literă.

La **pct. 26**, semnalăm că termenul ce se propune a fi definit, respectiv „*membru*”, nu este corect din punct de vedere juridic, deoarece persoana care încheie un contract este parte a contractului, nu membru.

Totodată, precizăm că nu este asigurată unitatea terminologică în cuprinsul proiectului, fiind utilizate și expresiile „membrii fondului” (**art. 3 pct. 30**) și „membru al unui fond de plată” (**art. 54**).

Prin urmare, termenul și definiția propuse vor fi revăzute și reformulate.

La **pct. 27**, pentru rigoare juridică, precizăm că este necesară menționarea articolelor din Codul civil care se referă la moștenitor.

La **pct. 29**, semnalăm că textul este neclar, în sensul în care nu sunt menționate entitățile care sunt avute în vedere, în lipsa unei definiții a acestei noțiuni, precum și în lipsa imposibilității determinării influenței semnificative asupra administrării entității la care se face referire în enunț. Se impune, prin urmare, revederea și reformularea normei, în funcție de intenția de reglementare.

La **pct. 30**, referitor la definiția expresiei „*plata pensiilor private*”, subliniem că aceasta este lipsită de claritate, predictibilitate și stabilitate juridică, întrucât, *pe de o parte*, este definită prin ea însăși, iar *pe de altă parte*, deoarece activitatea desfășurată de către un furnizor constând în administrarea unui fond de plată a pensiilor private nu echivalează numai cu plata efectivă a unei pensii private.

Se impune, prin urmare, revederea și reformularea acesteia, în funcție de intenția de reglementare.

La **pct. 32**, prevederile **lit. c) și d)**, în formularea actuală, creează un paralelism, fiind necesară eliminarea uneia dintre ele.

La **pct. 34**, subliniem că prin utilizarea sintagmei „*posibil a fi îndeplinite în exercițiile financiare următoare*” nu se asigură normei claritate și predictibilitate, fiind necesară revederea și reformularea corespunzătoare a acesteia.

Subliniem că norma de la **alin. (2)**, prin modalitatea de redactare, riscă să creeze confuzii și interpretări contradictorii, în condițiile utilizării expresiei „*De asemenea, cu excepția celor prevăzute la alin. (1)*”, fiind în contradicție cu norma de la **alin. (1) al aceluiași articol**, care prevede că „În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:”, iar **alin. (2)** dispune că „(...) termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au semnificațiile prevăzute la art. 2 din Legea nr. 411/2004, republicată, cu modificările

și completările ulterioare, la art. 2 din Legea nr. 204/2006, cu modificările și completările ulterioare, la art. 3 din Legea nr. 1/2020, cu modificările și completările ulterioare, după caz”.

Astfel, semnalăm că nu se poate determina dacă termenii și expresiile enumerate la alin. (1) detaliază sau înlocuiesc sensurile termenilor și expresiilor prevăzute de legile menționate la alin. (2), întrucât, în unele situații, același termen are definiții diferite în fiecare dintre cele trei legi enumerate la alin. (2), iar proiectul introduce o a patra definiție, situație în care nu se poate determina în mod clar care dintre definiții se aplică în fiecare caz concret în parte.

Prin urmare, pentru a asigura claritate, predictibilitate și stabilitate juridică normei, se impune eliminarea alin. (2) al art. 3.

În cazul în care se dorește referirea la o situație specială prevăzută în una dintre cele trei legi menționate *supra*, recomandăm utilizarea normei de trimitere, numai în situațiile speciale prevăzute pentru fiecare caz în parte.

8. Referitor la normele de la art. 4 și 5, menționăm că achiesăm la punctul de vedere al Ministerului Justiției, menționat *supra*, în ceea ce privește cerința de capital social și a documentelor justificative, precum și în ceea ce privește excepția prevăzută la art. 4 alin. (3), insuficient conturată.

9. La art. 6 alin. (3) lit. f), privitor la expresia „*cerințele A.S.F. referitoare la competență și experiență profesională, integritate și bună reputație, guvernanță, (...) precum și a reglementărilor A.S.F. referitoare la evaluarea și aprobarea acestor persoane*”, semnalăm că trebuie precizate în mod expres actul normativ, precum și reglementările A.S.F. care reglementează aceste cerințe.

10. La art. 9 alin. (1) lit. a), prin utilizarea expresiei „documentația prezentată *rămâne incompletă* sau nu este întocmită în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare”, nu rezultă la ce dată se raportează caracterul incomplet al documentelor care determină soluția de respingere a autorizării la care se face trimitere în text, observație valabilă și pentru art. 45 cu privire la deciziile A.S.F. referitoare la fondurile de plată.

În ceea ce privește art. 9 alin. (2) și art. 11 alin. (5), care reglementează respingerea cererii de autorizare ca furnizor de pensii private, semnalăm că textele trebuie completate prin inserarea unei trimiteri exprese la posibilitatea solicitantului de a ataca decizia de respingere a autorizării în fața instanței de contencios administrativ competente, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, în vederea garantării

dreptului la un proces echitabil și exercitării unui control judiciar asupra actelor A.S.F.

11. La art. 12 alin. (1) lit. b), semnalăm că prin utilizarea formulării „a încălcat *grav* prevederile prezentei legi și/sau ale reglementărilor A.S.F. emise în aplicarea acesteia”, se imprimă normei un caracter neclar și imprevizibil, fiind imposibil de stabilit cum se apreciază acest caracter grav. Se impune revederea și reformularea corespunzătoare a dispoziției.

12. La art. 13, subliniem că achiesăm la punctul de vedere al Ministerului Justiției menționat *supra*, în sensul completării textului cu ipoteze în care modificarea conținutul documentelor se supune aprobării A.S.F. și care sunt soluțiile în care se solicită modificarea condițiilor de autorizare.

13. La art. 18, norma de la **alin. (2)** prevede o serie de condiții pe care acționarii furnizorului trebuie să le îndeplinească, însă exprimările utilizate sunt vagi, nedeterminate legislativ sau lipsite de criterii măsurabile, precum: „b) *să dispună de o situație financiară solidă, care să susțină entitatea în caz de necesitate;*” sau „e) *probitatea morală, în cazul acționarilor persoane fizice;*”.

Se impune, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare a acestora.

14. La art. 20 alin. (2), prin utilizarea sintagmei „precum și în orice alte situații prevăzute prin reglementările A.S.F., emise în aplicarea prezentei legi” se creează o extindere necontrolată a motivelor de refuz și se încalcă principiul previzibilității și securității juridice, fiind necesar ca motivele de refuz să fie reglementate prin act normativ cu putere de lege, iar nu prin norme secundare.

Se impune revederea și reformularea textului. Pentru identitate de rațiune, propunem reformularea **alin. (3)** și a **art. 22 alin. (1)**, care se referă la „reglementări A.S.F.”.

15. La art. 22 alin. (2), este necesară completarea **lit. a)** în sensul clarificării intenției de reglementare privind aspectele administrative pe care trebuie să le cuprindă *procedurile interne*.

16. La partea introductivă a art. 26 alin. (3), pentru a asigura predictibilitate normei, propunem revederea și reformularea sintagmei „nu ia în timp util și în mod adecvat măsurile corective”, întrucât este vagă. Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

17. La art. 27 alin. (8), art. 29 alin. (7) și art. 30 alin. (7), semnalăm că, din formularea actuală, respectiv „*Este interzisă externalizarea activității de control intern de către furnizor*”, nu se

înțelege care este sancțiunea în ipoteza încălcării interdicțiilor la care se face referire în text.

Prin urmare, semnalăm că normele trebuie revăzute și refăcute în mod corespunzător.

18. La art. 28 alin. (3), nu se înțelege despre ce hotărâre este vorba, care este emitentul acesteia și care este obiectul acestei hotărâri. Se impune revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

La **alin. (4),** pentru o formulare completă a intenției de reglementare, propunem menționarea autorității care va aproba reglementările emise în aplicarea prezentului proiect.

La **alin. (8)** se prevede că „A.S.F. poate contracta o societate cu expertiză recunoscută în domeniu pentru validarea valorii provizionului tehnic, calculată și raportată de către furnizor”, însă textul trebuie completat cu prevederi referitoare la condițiile în care A.S.F. poate contracta serviciile unor societăți care să realizeze expertize în numele/în favoarea autorității, astfel că se impune clarificarea intenției de reglementare și completarea corespunzătoare a proiectului.

19. La art. 33 alin. (2) lit. d), pentru precizia normei, recomandăm menționarea expresă a prevederilor din Codul fiscal avute în vedere.

De asemenea, pentru considerente redacționale, termenul „Fiscal” se va reda cu literă mică.

20. Cu privire la formularea propusă pentru art. 39, subliniem că aceasta este lipsită de claritate, precizie și predictibilitate. Astfel, nu este clar care sunt **competențele profesionale** avute în vedere, nefiind indicat niciun act normativ care reglementează aceste aspecte.

În plus, semnalăm că, potrivit **art. 3 pct. 8,** agenții de marketing pot fi atât **persoane fizice,** cât și **persoane juridice,** în cazul ultimilor fiind improprie sintagma „competențe profesionale”.

Menționăm că acest aspect a fost semnalat și de Ministerul Justiției în punctul de vedere nr. 3 49654/30.07.2025.

În consecință, se impune revederea și reformularea textului propus pentru **art. 39** în mod corespunzător.

21. La art. 41 alin. (2), semnalăm că norma propusă are în vedere doar **materialele publicitare,** așadar este de analizat dacă, pentru a asigura o protecție adecvată a persoanelor cărora le sunt adresate materialele informative, măsura interdicției de către A.S.F. a publicării și distribuirii unor **materiale informative** care nu respectă condițiile prevăzute la alin. (1) ar trebui să se aplice și acestora.

Totodată, subliniem faptul că nu reiese cu claritate care este procedeul prin care A.S.F. controlează, iar ulterior poate chiar interzice publicarea și distribuirea materialelor publicitare.

În concluzie, este de analizat dacă este oportună completarea normelor preconizate pentru acest articol.

22. La art. 42 alin. (1) partea dispozitivă, pentru unitate în redactare cu alte acte normative în domeniu, sintagma „A.S.F. poate emite reglementări specifice” va fi înlocuită cu expresia „**A.S.F. emite reglementări specifice**”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru situațiile similare din proiect.

La **alin. (1) lit. r)**, precizăm că sintagma „cerințele de formare profesională aplicabile persoanelor fizice sau juridice” este improprie în ceea ce privește persoanele juridice. Se impune revederea și reformularea normei.

Această observație este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **alin. (1) lit. t)**, având în vedere că, potrivit **art. 3 pct. 8** din proiect, agenții de marketing pot fi atât persoane fizice, cât și persoane juridice.

23. La art. 43, ca observație generală, precizăm că acesta este redactat într-o manieră deficitară, fără respectarea dispozițiilor **art. 6 alin. (1) prima teză** din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd că „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli **necesare, suficiente și posibile** care să conducă la o cât mai mare **stabilitate și eficiență legislativă**”.

Astfel, nu este clară **natura** fondului de plată, care, pe de o parte, potrivit **art. 3 pct. 20** din proiect este „entitatea, denumită în continuare fond de plată, constituită printr-un contract de societate, în conformitate cu prevederile prezentei legi, precum și cu dispozițiile art. 1881-1954 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare”, iar pe de altă parte, potrivit **art. 43 alin. (1)** este administrat de „furnizorul autorizat de A.S.F. în acest sens”, fiind reprezentat în raporturile cu terții numai de către același furnizor, așa cum se prevede la **alin. (6)** al aceluiași articol.

Totodată, potrivit **art. 44 alin. (5)**, „Contractul de societate reprezintă un contract-cadru de adeziune la care membrul devine parte prin semnarea/încheierea contractului de plată”, iar la **alin. (3)** al aceluiași articol se stipulează că „Modificarea contractului de societate se poate realiza la propunerea furnizorului sau a majorității membrilor”. Precizăm că, potrivit **art. 3 pct. 26**, membrul este definit ca „persoana care a încheiat un contract de plată, în condițiile prezentei legi”, așadar fondul de plată va avea un număr apreciabil de membri, aspect care va

crea dificultăți în aplicarea normei de la **art. 44 alin. (3)**, care prevede că „Modificarea contractului de societate se poate realiza la propunerea furnizorului sau a majorității membrilor”.

În consecință, **regimul juridic** aplicabil fondului de plată este neclar, prin urmare normele preconizate vor fi dificil sau imposibil de aplicat.

Precizăm că aceeași observație a fost formulată și de Ministerul Justiției în punctul de vedere nr. 3/49654/30.07.2025.

În concluzie, se impune **clarificarea intenției de reglementare**, în vederea reformulării aspectelor criticate *supra*.

24. La art. 44 alin. (4), referitor la sintagma „Prin derogare de la prevederile art. 1910 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil”, semnalăm că la alin. (3) al art. 1910 din Codul civil se instituie o excepție de la prevederile alin. (2) al aceluiași articol. În acest context, semnalăm că, prin instituirea unei derogări de la o excepție - ceea ce, în mod normal, ar însemna revenirea la aplicarea normelor generale de la care s-a derogat -, interpretarea și aplicarea noilor norme vor prezenta dificultăți. Prin urmare, pentru claritatea și predictibilitatea normei, se impune revederea și reformularea textului.

La **alin. (5)**, precizăm că expresia „contract-cadru de adeziune” este eronată, deoarece contractul-cadru și contractul de adeziune reprezintă două tipuri distincte de contracte. Astfel, potrivit art. 1176 alin. (1) din Codul civil, contractul-cadru este „acordul prin care **părțile convin să negocieze**, să încheie sau să mențină raporturi contractuale ale căror elemente esențiale sunt determinate de acesta”, iar potrivit art. 1175 din același act normativ, „Contractul este de adeziune atunci când **clauzele sale esențiale sunt impuse** ori sunt redactate de una dintre părți, pentru aceasta sau ca urmare a instrucțiunilor sale, **cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare**”.

Se impune, prin urmare, revederea și reformularea normei, în funcție de intenția de reglementare.

25. La art. 47 alin. (2), semnalăm că reglementările A.S.F. nu pot adăuga alte „situații” față de dispozițiile exprese ale unui text de lege fără a se încălca **principiul ierarhiei actelor normative**¹. În concluzie, se impune eliminarea sintagmei „Cu excepția situațiilor stabilite prin reglementările A.S.F.”.

¹ Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „(1) Actele normative se elaborează în funcție de ierarhia lor, de categoria acestora și de autoritatea publică competentă să le adopte”. Iar potrivit alin. (3) „Actele normative date în executarea legilor, ordonanțelor sau a hotărârilor Guvernului se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art. 61 alin. (6)**, care prevede că „A.S.F. poate stabili cerințe suplimentare privind constituirea, completarea și/sau utilizarea provizionului tehnic, în cazul în care consideră necesară această măsură pentru protejarea corespunzătoare a intereselor membrilor și moștenitorilor”.

26. La art. 48 alin (1), pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, abrevierea „B.N.R.” se va reda *in extenso*.

27. Referitor la Secțiunea a 3-a, semnalăm că, deși denumirea acesteia este „Membrii fondului de plată”, în cuprinsul **art. 49 - 57** care o alcătuiesc sunt folosite termenul „participant” și expresiile „participant la un fond de pensii” și „potențial membru al unui fond de pensii”/„potențialului membru”.

În concluzie, se impune revederea normei în vederea utilizării unei terminologii unitare.

28. La art. 50 alin. (2) pct. 2, semnalăm că sintagma „valoarea indemnizației sociale pentru pensionari **stabilită pentru sistemul public de pensii**” este greșită, deoarece indemnizația nu se stabilește pentru un sistem de pensii, ci pentru anumite categorii de persoane.

În plus, precizăm că indemnizația socială pentru pensionari a fost instituită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009², iar, potrivit art. 2 alin. (1) din acest act normativ, de aceasta beneficiază nu doar pensionarii sistemului public de pensii, ci și pensionarii sistemului militar de pensii. În consecință, pentru o corectă exprimare, este necesară revederea și reformularea sintagmei.

Observația este valabilă și pentru **art. 60 alin. (4) și (5)**.

29. La art. 51 alin. (2), pentru precizia normei, este necesară indicarea actelor normative vizate de sintagma „cu respectarea prevederilor legale aplicabile, inclusiv a celor referitoare la valoarea minimă garantată conform legii sau prospectului”.

Reținem observația pentru toate situațiile similare din proiect.

30. La art. 55 alin. (1) și la art. 56 alin. (1), semnalăm că soluțiile legislative preconizate, potrivit cărora membrul unui fond de plată poate primi maximum 30% din valoarea activului său personal transferat către fondul de plată, la cerere, o singură dată, sub formă de plată unică acordată înaintea începerii plății pensiilor lunare, ulterior pensia fiind plătită lunar, fără să fie prevăzută și posibilitatea ca persoana îndreptățită să primească pensia o singură dată, sub formă de plată unică, aduc atingere **dreptului de proprietate privată, prevăzut la art. 44 din Constituția României, republicată**.

² privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari

În plus, apreciem că soluțiile legislative propuse încalcă și **principiul egalității de tratament, prevăzut la art. 16 alin. (1) din Constituție**, deoarece creează un tratament juridic diferențiat participanților la un fond de plată (care anterior au fost participanți la un fond de pensii) în raport cu participanții la un fond de pensii private al căror activ nu îndeplinește condiția prevăzută la art. 50 alin. (2) pct. 2, pentru care, potrivit art. 50 alin. (3) din proiect, plata activului personal se poate realiza și ca plată unică.

În consecință, este necesară revederea și reformularea textelor.

31. La art. 57, semnalăm că, pentru respectarea **principiului ierarhiei actelor normative**, cel puțin aspectele prevăzute la **lit. c) și f)** trebuie stabilite **la nivel primar**, respectiv prin prezentul proiect de lege.

La **lit. n)**, semnalăm că expresia „alte aspecte privind fondurile de pensii” este prea generală, fiind necesară revederea și reformularea acesteia.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru situațiile similare prevăzute la **art. 63 lit. f), art. 68 alin. (3) și art. 70 lit. g)**.

32. La art. 60 alin. (2), prin care se propune ca, în cazul în care decesul membrului survine înainte de rambursarea integrală a activului personal, valoarea neîncasată a acestuia să fie plătită moștenitorilor membrului, sub formă de plată unică, semnalăm că moștenitorul nu poate avea mai multe drepturi decât avea defunctul (acesta neputând obține pensia ca plată unică), deoarece nimeni nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși (*Nemo plus juris ad alium transferre potest, quam ipse habet*).

33. La art. 65 alin. (3), în actuala formulare, acesta prevede posibilitatea majorării quantumului pensiei oferite de fondul de plată a pensiilor viagere „în condițiile prevăzute de reglementările A.S.F., emise în aplicarea prezentei legi, cu notificarea membrilor”.

Subliniem faptul că, pentru respectarea principiului **ierarhiei actelor normative**, condițiile în care se poate majora quantumul pensiei trebuie stabilite **la nivel primar**, nu prin acte infralegale.

34. La art. 67 alin. (1), privitor la sintagma „cu îndeplinirea cerințelor de oportunitate, securitate și legalitate a prelucrării” din cuprinsul aceluiași alineat, este de analizat dacă aceasta este **suficientă** în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor specifice ce revin autorităților cu privire la prelucrarea de date personale, precum și imputerniciților acestora în baza *Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de*

abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

La **alin. (6)**, semnalăm că norma este incompletă, deoarece nu este reglementată situația pensiilor viagere neplătite în perioada cuprinsă între data suspendării și data reluării plăților.

Se impune revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

35. La art. 77 alin. (3), semnalăm că expresia „cu respectarea condițiilor legale aplicabile” nu asigură precizie dispoziției, fiind necesară completarea acesteia cu norme de trimitere la actele normative avute în vedere.

36. Cu privire la normele preconizate pentru **art. 78 și 79**, achiesăm la argumentele expuse de Ministerul Justiției în punctul de vedere nr. 3/49654/2025/30.07.2025.

37. La art. 85 alin. (1), pentru a se asigura eficiență interdicției preconizate, recomandăm să se analizeze dacă norma nu ar trebui completată cu o sancțiune pentru încălcarea acesteia.

38. La art. 87 alin. (3), pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, se impune completarea normei de trimitere cu articolele aplicabile din Legea nr. 126/2018, cu modificările și completările ulterioare.

La **alin. (8)**, semnalăm că, *pe de o parte*, potrivit dispozițiilor Legii nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **completarea unui act normativ de bază nu se poate realiza pe cale indirectă**, în cuprinsul unei legi care nu are ca obiect completarea respectivului act de bază, iar, *pe de altă parte*, maniera de redactare a acestui alineat nu respectă dispozițiile Legii nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, se impune revederea și reformularea **alin. (8)**.

39. La art. 88 alin. (1) lit. a), recomandăm reformularea expresiei „prin orice alt mijloc ilegal, cu încălcarea prevederilor legale în vigoare”, întrucât este lipsită de precizie.

40. La art. 99 alin. (3), pentru o redare unitară în tot cuprinsul proiectului, sintagma „funcție cheie” se va scrie cu cratimă, astfel cum este redată la **art. 3 alin. (1) pct. 33**.

Norma din cuprinsul **alin. (4)**, potrivit căreia A.S.F. poate aplica sancțiunile și anumitor categorii de persoane fizice nu este corelată cu dispozițiile **art. 102 alin. (1)**, la care se face trimiterea, care stabilește în mod expres subiecții activi ai contravențiilor. În măsura în care se are în vedere lărgirea sferei acestora, **art. 102 alin. (1)** trebuie completat cu prevederi referitoare la toți subiecții activi. Precizăm că subiect activ al

contravenției nu poate fi decât persoana fizică sau juridică în sarcina căreia sunt stabilite anumite obligații.

Propunem, în consecință, reanalizarea normei sub acest aspect.

41. La art. 100 alin. (3) lit. e), pentru claritatea normei, este necesar să se precizeze în mod expres tipul de „încălcări anterioare” avute în vedere de text.

42. La art. 101 alin. (2), precizăm că, prin utilizarea expresiei „furnizarea de către o persoană de activități”, textul nu este suficient de clar, astfel încât trebuie completat cu precizarea tipului de activități avute în vedere.

43. La art. 102 alin. (1) semnalăm următoarele:

43.1 În ceea ce privește fapta prevăzută la **lit. a) pct. (i),** semnalăm că stabilirea drept contravenție a nerespectării „obligațiilor prevăzute în cuprinsul prezentei legi și în reglementările A.S.F. emise în aplicarea acesteia” are ca efect instituirea unei reglementări paralele cu dispozițiile **lit. c)** din cuprinsul art. 102 alin. (1), în ceea ce privește nerespectarea de către furnizori a anumitor obligații. Precizăm că, în cuprinsul **lit. c)** contravențiile sunt stabilite, în mod corect, prin norme exprese de trimitere, la normele prin care se instituie obligații în sarcina furnizorilor.

Pe de altă parte, la norma din cuprinsul **lit. a) pct. (iii),** potrivit căreia constituie contravenție nerespectarea „prevederilor existente în procedurile proprii ale furnizorului sau în contractul de societate”, apreciem că aceasta trebuie reanalizată sub aspectul respectării principiului legalității, care, așa cum s-a precizat în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, cum ar fi, de exemplu, în Decizia nr. 30/2025 (par. 26), guvernează **dreptul contravențional**.

Avem în vedere faptul că actele la care se face trimitere sunt emise de **entități private**, care nu ar putea să fie catalogate drept „autorități publice însărcinate cu organizarea executării legii”, la ale căror acte, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale în materie, se poate face trimitere în cuprinsul normelor prin care se stabilesc și se sancționează contravenții.

Precizăm că, în Decizia nr. 565/2024, analizând dispozițiile art. 194 pct. 27 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, potrivit cărora constituie contravenție nerespectarea reglementărilor comerciale aprobate de A.N.R.E., inclusiv a metodologiilor privind prețurile și tarifele, Curtea Constituțională a reținut că „*reglementările de interes general se aprobă prin ordine ale președintelui ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României. Partea I, fiind supuse procedurii de desfășurare a consultărilor*”.

publice, cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 3 decembrie 2013, iar rezultatele procesului de consultare se publică pe pagina de internet a ANRE. Aceste operațiuni sunt o aplicare a dispozițiilor constituționale cu privire la organizarea executării legilor, întrucât noțiunea de organizare a executării legii, consacrată de dispozițiile art. 108 alin. (2) din Constituție, are un sens mai larg decât cea privind aplicarea legii, și anume prin hotărâri ale Guvernului pot fi dispuse măsuri organizatorice, financiare, instituționale sau sancționatorii în vederea stabilirii cadrului necesar pentru ducerea la îndeplinire a dispozițiilor legii, astfel că legiuitorul nu mai stabilește întotdeauna direct, prin lege, anumite aspecte ce necesită o expunere în detaliu și, în sensul textului constituțional al art. 108, această competență revine autorității publice însărcinate cu organizarea executării legii (a se vedea Decizia nr. 51 din 12 februarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 3 martie 2004), argumentare ce este valabilă nu numai în ceea ce privește Guvernul, ci, *mutatis mutandis*, și în cazul altor autorități prevăzute de textele legale, în speță ANRE (pentru identitate de rațiune, a se vedea și Decizia nr. 343 din 23 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 943 din 25 noiembrie 2019, paragraful 32, și Decizia nr. 686 din 20 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 429 din 25 iunie 2010).” (par. 15).

43.2. La lit. b), precizăm că stabilirea contravențiilor prin trimiterea generică la „obligatiile” categoriilor de persoane prevăzute de text în legătură cu activitatea desfășurată în cadrul sistemului de plată a pensiilor private nu sunt în acord cu **principiul legalității**.

În acest sens, precizăm că, așa cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr. 30/2025, prevederile „care impun o obligație generală de a respecta un număr nedefinit de norme, cu dificultate identificabile, și stabilesc sancțiuni contravenționale, neincriminând fapte concrete, încalcă principiile legalității și proporționalității care guvernează dreptul contravențional” (par. 26).

Avem în vedere faptul că, similar dispozițiilor art. 197 pct. 37 din Legea nr. 123/2012, declarate neconstituționale prin Decizia nr. 30/2025, ale cărei considerente sunt aplicabile *mutatis mutandis*, norma propusă în proiect pentru **art. 102 alin. (1) lit. b)** „nu indică în mod clar și neechivoc, în cuprinsul normei legale, actele, faptele sau omisiunile care constituie contravenții și nici nu permit identificarea cu ușurință a acestora, prin trimiterea la actele normative cu care textul

incriminator se află în conexiune. Astfel, deși norma limitează sfera conduitei sancționabile la nerespectarea cerințelor privind transparența, trimiterea la actele în care aceste cerințe sunt reglementate care ar rezulta din sintagma «prevăzute în reglementările ANRE, precum și în regulamentele europene» nu poate califica dispoziția legală ca fiind o normă de trimitere. În absența indicării cu exactitate a dispozițiilor legale la care se face referirea, nu sunt respectate regulile de tehnică legislativă cuprinse în art. 50 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit căruia "În cazul în care o normă este complementară altei norme, pentru evitarea repetării în text a acelei norme se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o conține". Folosind în mod inadecvat tehnica legislativă a normei de trimitere către acte normative în mod vag identificate, legiuitorul a edictat dispoziții legale care nu își pot realiza scopul pentru care au fost instituite." (par. 23).

În concluzie, se impune reanalizarea textului sub aceste aspecte.

43.3. La lit. c), semnalăm că, pentru respectarea cerințelor de **claritate, previzibilitate și accesibilitate**, precum și pentru **aplicarea unitară a normelor**, stabilirea drept contravenție a nerespectării obligațiilor prevăzute la **art. 21** ar trebui să prevadă și anumite criterii generice de apreciere a modalității de respectare a acestora.

Avem în vedere faptul că obligațiile prevăzute la **art. 21 lit. a) și c)** se referă la modalitatea de desfășurare a activității furnizorilor prin utilizarea unor noțiuni din sfera moralei - „onestitate”, „corectitudine”, „tratament echitabil” - care implică o marjă de apreciere din partea agentului constator.

În plus, obligația privind desfășurarea activității „cu diligență profesională” (**lit. a**), precum și cea privind evitarea conflictelor de interese (**lit. b**), sunt obligații de diligență, a căror nerespectare poate fi apreciată, de asemenea, în mod diferit în procesul de aplicare a legii.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și în ceea ce privește trimiterea la dispozițiile **art. 86 de la lit. d)**.

În ceea ce privește trimiterea la dispozițiile **art. 27**, semnalăm că **alin. (6)** al acestui articol nu stabilește o obligație în sarcina furnizorului, așa cum rezultă din partea de debut a normei propuse pentru **art. 102 alin. (1) lit. c)**, ci în sarcina persoanei care conduce structura de audit intern.

Pentru rigoarea reglementării, este necesar ca trimiterile din cadrul **lit. c)** să vizeze, **în mod expres**, numai dispozițiile prin care se

stabilesc obligații în sarcina furnizorilor, urmând ca, în măsura în care se are în vedere sancționarea contravențională și a anumitor fapte săvârșite de alte categorii, de persoane, proiectul să fie completat cu dispoziții exprese în acest sens.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru trimiterea la **art. 28 - 30, 40 și art. 52**, precum și la toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

43.4. La lit. d), trimiterea la **art. 87** trebuie înlocuită cu trimiterea la **art. 87 alin. (1) - (6)**, întrucât alin. (7) și (8) ale acestuia nu au ca obiect instituirea unor obligații în sarcina depozitarului.

43.5. La lit. f), semnalăm că din text nu rezultă care este entitatea avută în vedere de expresia „de către persoanele care fac parte din structura de conducere a acestuia”. Se impune reanalizarea și reformularea corespunzătoare a textului.

44. La art. 102 alin. (1) lit. a), semnalăm faptul că nu sunt respectate prevederile art. 49 alin.(2) și (3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *„o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi. Dacă ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicare separată, aceasta se va face printr-un alineat distinct care să urmeze ultimei enumerări”*.

La **lit. c)**, pentru rigoare redacțională, textul se va reda, astfel:

„c) nerespectarea de către furnizor a prevederilor art. 13 alin. (3), art. 16, 17, 21-35, 37, 39-41, 46-48, art. 49 alin. (1), art. 50 alin. (6), art. 52, art. 60 alin. (5) și (7), art. 61, 62, 65, 68, 69, 80 și 81;”.

La **art. 102 alin. (5)**, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative preconizate, este de analizat dacă stabilirea, în mod nediferențiat, a acelorași sancțiuni contravenționale pentru toate contravențiile prevăzute la alin.(1), independent de natura sau de gravitatea lor, este în acord cu **principiul proporționalității** consacrat de dispozițiile art. 5 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit căruia sancțiunea stabilită trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite.

Menționăm că necesitatea respectării principiului proporționalității în cazul actelor normative prin care se stabilesc și se sancționează contravenții a fost subliniată de Curtea Constituțională în Deciziile nr. 152/2020 (par.131 și 132) și nr. 30/2025 (par. 24).

În acest context, precizăm și faptul că respectarea principiului proporționalității se impune și în ceea ce privește **stabilirea limitelor amenzii contravenționale**.

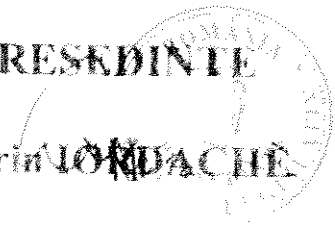
Astfel, referitor la sancțiunile prevăzute la **lit. a)** și **b)**, semnalăm că stabilirea unor limite prea largi ale amenzii (de la 0,1% la 5% din cifra de afaceri, respectiv de la de la 2.000 lei la 2.000.000 lei) conduce la nerespectarea acestui principiu, întrucât stabilirea unei diferențe atât de mari între limita minimă și limita maximă a amenzii face imposibilă determinarea aprecierii legiuitorului cu privire la periculozitatea faptei, soluția legislativă conferind, în plus, o putere discreționară a agentului constatat în ceea ce privește individualizarea sancțiunii.

Pe de altă parte, la **lit. a)** pentru rigoare normativă și pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar ca textul să precizeze cifra de afaceri la care urmează a se face aplicarea procentelor în cazul în care persoana juridică nu a înregistrat cifră de afaceri în anul financiar respectiv, ori dacă aceasta nu poate fi determinată. În plus, trebuie reglementată expres (prin indicarea unor limite minime și maxime exprimate în lei) și sancțiunea aplicabilă în situația persoanelor nou-înființate.

45. La art. 103 alin. (1), având în vedere principiul ierarhiei actelor normative, precizăm că stabilirea unei proceduri derogatorii de la dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 în ceea ce privește constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor nu poate fi realizată decât prin acte normative cu putere de lege, și nu prin „reglementările A.S.F”, așa cum se prevede în text. Prin urmare, proiectul trebuie completat, în mod corespunzător, cu respectivele dispoziții.

Menționăm că, în măsura în care sintagma „reglementările A.S.F” are în vedere actele normative **cu putere de lege** referitoare la atribuțiile, competențele și activitatea A.S.F, acestea trebuie indicate în mod expres în cuprinsul **art. 103 alin. (1)**, prin trimiterea expresă la dispozițiile relevante din cadrul acestora.

46. La art. 107 alin. (5), pentru precizia normei, propunem înlocuirea sintagmei „informațiilor stabilite de prezenta lege” cu norme de trimitere la dispozițiile avute în vedere.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 583 21.08.2025